

Til mødedeltagere i Grundvandsforum

## Referat af møde i Grundvandsforum d. 10. juni 2024

Dato: 25-06-2024

### Mødedeltagere:

Formand, Stine Isaksen, Klima og Miljøudvalget (SI)  
Jan Køster, Næstformand Vandrådet (JK)  
Martin Skøtt, Velas (MK)  
Bjarne Mousten, Landboforeningen Midtjylland (BM)  
Claus Vangsgaard, DANVA (CV)  
Magnus Greve Routhe, Region Midt (MGR)  
Wisti Wistisen, Dansk Brøndejerforening (WW)  
Thomas Møller Schmidt, Viborg Kommune (TMS)  
Susanne Andrup Kristensen, Viborg Kommune (SAK)  
Dorthe Elmbo Knudsen (DEK), Viborg Kommune  
Ruslana Gladnyeva (RG), Viborg Kommune  
Claus Holst Iversen, Viborg Kommunen (CHI)

Sagsnr.: 23/29954

Sagsbehandler: vpdek

Direkte tlf.: 87 87 56 10

Direkte e-mail: dek@viborg.dk

Side 1 af 4

### Dagsorden

#### 1. Velkomst - Formand Stine Isaksen, Klima og Miljøudvalget.

Stine bød velkommen og gennemgik kort dagsordenen for mødet.

Stine nævnte indledningsvis, at Byrådet nu har vedtaget, at der skal etableres et vandsamarbejde i kommunen efter den decentrale model 2 med virkning fra den 1. januar 2025. Det er derudover besluttet, at der skal ske en løbende evaluering ift. fremdriften af vandsamarbejderne.

#### 2. Grundvandsparker i Viborg Kommune, præsentation v/Claus Holst Iversen, Viborg Kommune.

Claus gennemgik udpegning og baggrund for grundvandsparkerne i Viborg Kommune.

Slides fra præsentationen vedlægges referatet.

#### 3. Gruppediskussion om Grundvandsparker

- Rækkefølge ift. indsats
- Hvilke elementer/arealanvendelse kunne man forestille sig inden for grundvandsparkerne?
- Hvordan kan de kommende lokale vandsamarbejder løfte opgaven med at etablere Grundvandsparker?

Opsamling på gruppediskussion:

Der blev fremlagt følgende input:

- A.
- Det er vigtigt med en opdateret Vandforsyningsplan, hvis vandværkerne skal vide hvor der skal beskyttes og hvilke vandværker, der er de fremtidige,
  
- B
- Vi har ikke arealer nok vi skal sammentænke og tænke multifunktionelt.
- Vandværkerne skal ikke eje jord, men kan købe den og sælge igen med tinglyste restriktioner.
- Der er gang i et pilotprojekt på Fyn omkring grundvandsparker, som kan blive en del af et regeringsgrundlag i forhold til supplement af kommunernes tiltag.
- God ide at lave fredsskov inden for grundvandsparker, da det er varig beskyttelse og ikke en aftale der udløber over tid.
- VE-anlæg, f.eks. solceller i et begrænset område, men krav om monitorering ift. PFAS.
  
- C
- Kommunen skal være en sparringspartner – det er vigtigt, at kommunen er proaktive både ift. grundvandsparker og ift. opstart af vandsamarbejde.
- Kommunen som facilitator/rådgiver.
- Det er tvivlsomt om vandværkerne har kompetencerne til at gennemføre et vandsamarbejde og etablere en grundvandspark.
- Parkerne skal være geografisk afgrænsede, så vandværkerne ved hvor de skal sætte ind.

#### **4. Status på BNBO og det videre forløb v/Ruslana Gladnyeva**

Ruslana fremlagde status på BNBO, samt hvilken betydning den nye lovgivning har for det fremtidige arbejde med BNBO.

Slides fra præsentationen vedlægges referatet.

#### **5. En samlet diskussion om BNBO**

- a. Hvor aktive/opsøgende skal forvaltningen være ift. de vandværker/lodsejere, hvor der ikke ”sker noget” med at få lavet aftaler?
- b. Hvordan sikres synergi med Indsatsplan og oplande

Opsamling på diskussion:

- Det er en bunden opgave at beskytte BNBO mod erhvervsmæssig brug af pesticider, og det vil være en fordel hvis der kan indgås en frivillig aftale inden nytår – det blev foreslået om man kunne lave en direkte henvendelse til lodsejerne?
- Kommunen kan være den uvildige part der hjælper i gang.

- Der skal være en konkret nedlægningsplan for et vandværk for at undlade BNBO aftale.
- Hvis f.eks. en kortvarig 5 års aftale skal forlænges/videreføres skal der herefter indgås en varig aftale med tinglyst servitut.
- Vær opmærksom på at ved økologisk dyrkning bortfalder støtten hertil, hvis der kompenseres for BNBO.
- Vandværker og lodsejere har mulighed for at tilkøbe rådgivning.
- Kunne man tænke at "Vandsamarbejderne" tager over på opgaven med at få BNBO aftalerne i hus? Dette bliver nok svært da de enkelte vandsamarbejder ikke er etableret endnu.
- De frivillige aftaler er vigtige.
- 25 meterzonen omkring borerne - her må der hverken sprøjtes eller gødes.
- Skal der gives påbud om ikke at anvende pesticider indenfor BNBO kan man overveje at give et parallelt påbud vedr. nitrat og dermed udnytte synergier fra kommunes vedtagne indsatsplaner.
- Nitratindsatserne kan også være en opgave for vandsamarbejderne.
- Der kan godt være indgået en BNBO-aftale uden at økonomien er på plads, der skal dog være en aftale om at økonomien udskydes.

## **6. Status på Indsatsplaner i VK v/Claus Holst Iversen**

Claus gennemgik kort status på indsatsplanerne og tidsplanen for det fremtidige arbejde med indsatsplanerne.

Da BNBO-opgaven kommer til at fylde en del den kommende tid, bliver tidsplanen for indsatsplanerne skubbet i 2025.

Energi Viborg Vand A/S afventer indsatsplan for Viborg Syd pga. nyt kildefelt, og vil gerne rejse skov inden for indvindingsoplandet. Det kræver en vedtaget Indsatsplan.

Slides fra præsentationen vedlægges referatet (bilag 1).

## **7. Optag af nye medlemmer af Grundvandsforum V/Stine Isaksen**

Stine fremlagde baggrunden for at optage nye medlemmer til grundvandsforum – ønsket er at få input fra forskellige organisationer der kan give input til arbejdet med grundvand.

Der var forslag om deltagelse fra:

Medlem/medlemmer fra de nye vandsamarbejder, DN, Skovbruget og Business Viborg. Både DN og Business Viborg har positivt tilkendegivet at man gerne vil deltage i Grundvandforum.

BM udtrykte bekymring ved deltagelse af DN i gruppen, da han mente DN's agenda er mere politisk end det at komme med faglig input til grundvandet.

Til det nævnte Stine Isaksen at både DN og Business Viborg Kan være gode at have med ift. agendaen om multifunktionel jordfordeling, hvor de er vigtigt at alle aspekter bliver hørt.

KMU beslutter om der skal optages nye medlemmer i Grundvandsforum. Forvaltningen laver et oplæg til politisk beslutning i efteråret.

#### **8. Evt.**

Der var ingen punkter under eventuelt.

Med venlig hilsen

Dorthe Elmbo Knudsen  
Miljøtekniker